

Éterický návrat Kristův a okultní síly působící proti němu

Sergej O. Prokofjev

Když si člověk plně uvědomí skutečnost zjevení Krista v éterickém světě jako nejdůležitější událost naší doby, pak se nebude divit, že se i odpůr- čí mocnosti pokoušejí o to, aby ji nenechaly dospět k úplné působnosti. Aby ale dosáhly svého temného cíle, používají k tomu především na Zemi žijící lidi. Neboť na tuto událost samotnou nemohou mít vliv ani samy odpůrčí mocnosti, ani lidé, ani zasvěcenci, ať už svým zasvěcením dosáhli jakékoli úrovně. „Je zcela mimo vůli a intence lidí samotných, jaká je cesta Krista samotného. Tedy žádný člověk, ať už má jakoukoli úroveň vědomostí, ale ani žádný zasvěcenec nemůže mít vliv na to, co Kristus činí, že se zjevuje v průběhu 20. století, jak jsem vám o tom už často vyprávěl a jak jste to mohli vidět i v mysterijních dramatech. To závisí jen na Kristovi samém. Krista bude možno nalézt jako éterickou bytost v éterické sféře“ (GA 178, 18. 11. 1917).

A přece mohou odpůrčí mocnosti a jejich lidští služebníci dosáhnout zastřením vnímání éterického návratu Krista něčeho, co může mít osudové následky. Jde totiž přitom skutečně o něco velkého, a to o spojení lidstva s celou budoucí evolucí Země, jež je spjata s jupiterským stavem. Neboť zmešká-li lidstvo v naší době Kristův éterický návrat, pak nebude mít ani na Jupiteru možnost vnímat správným způsobem následná zjevení Krista a vést dál svůj vývoj v Kristově smyslu.

Abychom lépe porozuměli této situaci, musíme si vzpomenout na perspektivu éterického návratu Krista, jak byla popsána v první kapitole, totiž že zjevení Krista v éterickém světě je jen prvním stupněm jeho trojího zjevení. Vyjdeme-li z toho, že každé z nich bude trvat vždy 3000 let (tento údaj dává Rudolf Steiner pro první zjevení), pak to dohromady zahrnuje zbytek páté současné poatlantské kulturní epochy a ještě celou šestou a poslední sedmou epochu, která zahájí přechod lidstva do velké šesté zemské periody, jež začne po válce všech proti všem. Vezmeme-li v úvahu ještě okolnost, že se má v páté epoše především vyvíjet Já člověka, aby mohlo v šesté epoše jako přípravu pro nadcházející jupiterské zjevení uchopit duchovní Já, v sedmé životního ducha a po velké válce ještě síly duchovního člověka, pak z toho vyplývá, že vnímání éterického zjevení Krista dnes musí tvořit rozhodující krok pro celý tento následný vývoj, totiž přechod od individuálního Já k prvnímu zazáření duchovního Já, popřípadě od intelektuálního myšlení k vnímání duchovního světa a Krista samého ve vědomých imaginacích.

Rozhodující význam má řada tří nadsmyslových zjevení Krista, která dnes začínají jeho éterickým návratem, i z jiného pohledu. Neboť chce-li vést jeho současné zjevení na astrální pláni lidstvo novým imaginativním jasnozřením do duchovního světa, bude jeho druhé zjevení (zjevení v astrálním těle v nižším devachanu) připravovat lidstvo na to, aby správným způsobem přijalo spojení Země s Měsícem, jež má nastat v osmém tisíciletí našeho letopočtu.

Sledujeme-li tento Kristův rytmus, přijdeme pak při jeho třetím zjevení (jako Světového Já ve vyšším devachanu) do velké šesté periody Země, v níž bude sám Kristus připravovat její spojení se Sluncem. - Tím je třeba chápat současný zážitek Krista v éterickém světě pro lidstvo jako východisko pro celý popsaný vývoj, na jehož konci se uskuteční spojení Země se Sluncem a pak její přechod k jupiterskému stavu, jenž bude také tvořit základ pro další éony Venuše a Vulkánu.

Pohlédneme-li pozorněji na tuto stručně zde nastíněnou perspektivu, pak si jistě dobře uvědomíme, proč se z různých stran, jak jsme je už zmínili výše, působí aktivně proti éterickému příchodu Krista. Na některá taková působení ukazuje přímo Rudolf Steiner a podrobně je popisuje, jiná můžeme v jeho nejrůznějších duchovně vědeckých výkladech spíše vysledovat. Nejprve hovoří v tomto smyslu o jednotlivých navzájem si odporujících západních a východních okultních lóžích. Jedny patří především k anglicky mluvícím zemím, druhé mají svůj původ v indicko-tibetských oblastech. Obě ale mají, i když odlišné, také tajné okultně politické plány, s nimiž usilují o vládu nad světem. Západní lóže - Rudolf Steiner je také nazývá tajná bratrstva Západu nebo jednoduše „bratrstva zla“ (GA 178, 18. 11. 1917) - zkoušejí dosáhnout svých skupinových zájmů především prostřednictvím politiky a hospodářství. Východní bratrstva naproti tomu rozšířením své prastaré, od pradávných dob střežené spirituality, která už ale neodpovídá současnosti. Obě strany přitom používají vedle vnějších i esoterické, dokonce i okultní prostředky, které odhalil Rudolf Steiner a přesně je popsal. Udělal to především z toho důvodu, protože jen poznání jejich temných machinací

dokáže okultní moc těchto temných lóží zlomit. A je proto samozřejmé, že obě tyto strany směřují v naší době své veškeré úsilí proti éterickému návratu Krista, který může připravit neslavný konec jejich obrovské moci. Rudolf Steiner ze svého duchovního bádání sděluje, že v centru okultního působení západních bratrstev stojí tajemství „ahrimanské nesmrtnosti“ (GA 174, 22. 1. 1917).⁹⁵ Tu ale využívají k tomu, aby stále více sílil materialismus (Rudolf Steiner hovoří o tom, že materialismus se bude rozrůstat až do středu páté kulturní epochy⁹⁶), a tím i okultní moc těchto bratrstev. Přitom se jedná o úsilí těch členů lóže, kteří dychtí po tom, aby se jejich moc a jejich vliv na pozemské dění rozšířily i za práh smrti. Určitými rituály ceremoniální magie dosáhnou toho, že zemřelí členové lóže nebyli lidé, kteří byli během svého pozemského života nějak spojeni s jejich vlivem, budou po své smrti zadrženi v duchovním světě v oblasti, kterou ovládá tato lóže a ji inspirující ahrimanskí duchové. Tak mohou používat síly těchto zemřelých pro pochybné účely vůdčích osobností této lóže, čímž se neobyčejně zvětšuje moc a sféra působnosti tohoto tajného bratrstva.

To celé má od začátku charakter zaměřený výslovně nepřátelsky proti Kristu, dokonce protikřesťansky. Neboť lidé, kteří vedou tuto lóži a usilují o zmíněnou ahrimanskou nesmrtnost, jsou skálopevně přesvědčeni o tom, že svět ahrimanských duchů, jimiž se dávají inspirovat a věst, a doufají, že s jejich pomocí dosáhnou svých mocensko- politických cílů, je silnější než sféra Kristova. Proto si říkají bratři, kteří stojí ve vedení této lóže: „Už nechceme jako svého vůdce Krista, který je vůdcem pro normální svět, chceme mít jiného vůdce, chceme toho, kdo stojí v opozici tomuto normálnímu světu“ (tamtéž). A pak Rudolf Steiner vysvětluje svým posluchačům, kteří museli oprávněně vnímat tyto intence jako „něco nepochopitelného“, jak je to vůbec možné: „[Vůdcové tohoto bratrstva] získávají ve své přípravě, kterou prodělali ..., která působí v ceremoniální magii, představu, že vlastně tento svět ahrimanských sil je duchovně mnohem silnější [než svět Kristův], že tam především mohou pokračovat všechny ty věci, které si museli získat zde ve fyzickém životě, že mohou učinit nesmrtnými materiální zážitky fyzického života“ (tamtéž). Dále také Rudolf Steiner popisuje, že zde zmíněné „ahrimanské moci“ jsou „bytosti archai, které se vývojově zpozdíly a zůstaly na stupni archandělů“ a které jsou „v nejuplnějším smyslu slova proniknuty ahrimanskými impulsy“.

Vedoucí roli, která vychází z anglicky mluvících zemí jakožto zástupců duše vědomé díky dobrému vedení světa v naší páté kulturní epoše, chtějí tato zmíněná bratrstva temnoty využít a zneužít pro další posílení materialismu ve světě a pro své mocensko-politické cíle. Přitom mají jako svůj nejdůležitější cíl udržet tuto pátou kulturní epochu na věčné časy, aby tak znemožnily přechod k šesté periodě a k celému dalšímu vývoji lidstva na Zemi. „Tato bratrstva, o nichž jsem mluvil, [si dala] za úkol ..., aby učinila v páté poatlantské periodě egoistické skupinové zájmy základním impulsem dalšího zemského vývoje a vyloučila ze zemského vývoje to, co má přijít v šesté a sedmé poatlantské době“ (tamtéž).

Dále popisuje Rudolf Steiner, jak konkrétně dnes působí tato bratrstva také proti návratu Krista. Nemohou této události zabránit, ale pokoušejí se o to, aby ji lidé nemohli vnímat, zejména tím, že obrátí jejich pozornost na jinou bytost vystupující z éterického světa (které sami slouží). „Ano, tato bratrstva, o kterých jsem vám právě řekl, že chtějí upoutat lidské duše [po smrti] do materialistické sféry, tato bratrstva usilují o to, aby nechala projít Krista ve 20. století bez povšimnutí, aby zůstal jeho příchod jakožto éterické individuality pro lidi nepostřehnutelný. A toto úsilí vychází z vlivu zcela určité ideje, vlastně zcela určitého volního impulsu: usilují totiž o to, aby ovládla ... tu sféru, ve které má od 20. století působit Kristus, a použila ji pro jinou bytost. Existují západní bratrstva, která usilují o to, aby zpochybnila Kristův impuls a na jeho místo postavila jinou individualitu, která se vůbec nikdy neobjevila na Zemi v lidském těle, ale byla vždy jen éterickou individualitou, ale je ryze ahrimanské podstaty“ (GA 178, 18. 11. 1917). A pak pronese rozhodující slova: „Všechna tato opatření, o kterých jsem vám teď říkal, o mrtvých a tak dále, ta slouží konec konců takovému cíli, aby odvedla lidi od Krista, který prošel mystériem Golgoty, a poskytla tak vládu nad Zemí jiné individualitě“ (tamtéž). Z toho vyplývá, že zde nejde o nic menšího než o vládu nad celou Zemí, kterou lidé sami předají buď Kristovi, nebo bytosti, již lze označit „v nejvlastnějším slova smyslu protikřesťanskou díky jejímu úsilí,“ (tamtéž). A k tomu Rudolf Steiner připojuje s velkou vážností: „To je zcela reálný boj, boj, který se vlastně vztahuje k tomu, aby byla na místo Kristovy bytosti během lidského vývoje ve zbytku páté poatlantské doby a v šesté a sedmé době dosazena jiná bytost“ (tamtéž).

Bude to boj, který se bude muset na tomto poli odehrát a ve kterém musejí anthroposofové, jimž se dostalo od Rudolfa Steinera základních poznatků, zaujímat důležitou roli. Obtížnost tohoto boje spočívá hlavně v tom, že členové bratrstev budou zneužívat pro bytost, jež má nahradit éterického Krista, právě svaté jméno. „Neboť jiná bytost, kterou chtějí bratrstva učinit pánem [nad Zemí], tato jiná bytost bude jimi pojmenována také jako Kristus, ano, bude jimi pojmenována jako Kristus“ (tamtéž).

V jednom ruském hrdinském eposu je zpodobena jakoby prorocky podobná situace. Objevuje se tam vedle ahrimanské bytosti „Nepravdy“ (rus. Křivda) najednou někdo, koho považují ruští hrdinové za Krista, ale následně je archandělem Michaellem odhalena jako Antikrist." Tato situace nám může posloužit jako klíč, který pomůže díky duchovní vědě, kterou Rudolf Steiner na jednom místě označil jako „Michaelův dar“ (GA 152, 2. 5. 1913), rozpoznat podstatu této ahrimanské éterické individuality a varovat před ní lidstvo. Neboť rozlišit ji od Krista bude možno zejména díky jedné vlastnosti: ona totiž nikdy - jako Kristus na rozhraní věků - nežila v pozemském vtělení na Zemi. (Viz GA 178, 18. 11. 1917.)

V citované přednášce ale nebylo úplně odhaleno tajemství této „ryze ahrimanské“ a protikřesťanské bytosti. Ale můžeme k ní najít klíč v jiných duchovně vědeckých sděleních Rudolfa Steinera. Tak o rok později popisuje, jak byl kolem roku 666 našeho letopočtu učiněn pokus rozšířit po celém tehdejší civilizovaném světě mocný ahrimanský impuls proti celému vývoji, jenž měl dojít k duši vědomé, od apokalyptického zvířete z propasti prostřednictvím Akademie v Gondišapuru. Mělo se tak stát, že duše vědomá, která se měla oprávněným způsobem projevit na Zemi až od začátku 15. století (1413), měla sestoupit na lidstvo už v 7. století jako čistě ahrimanské zjevení díky oné bytosti, kterou Rudolf Steiner označuje jako slunečního démona či kosmického odpůrce Krista. Tím chtěl Sorat (neboť to je jméno slunečního démona) dosáhnout následujícího: „[Člověk] měl zůstat u duše vědomé, měl se držet toho, co mu může dát Země, ale už ne toho, aby se dál vyvíjel na Jupiteru, Venuši a Vulkánu.... A tomu se mělo zabránit. Proto měl obdržet už dříve [totiž v 7. století] duši vědomou s jejím obsahem, jež měla být naočkována, naroubována na duši rozumovou. Pak by člověk zůstal stát ve svém vývoji u duše vědomé, pak by ztratil veškerou moudrost, která mu má být předána od šesté epochy! Pak by s ním byl ale konec, nemohl by se dál vyvíjet, jeho nejvyšším článkem by se stala duše vědomá, na všechno by nahlížel ze svého obrovského egoismu, jenž by stál ve službách duše vědomé“ (GA 184, 11. 10. 1918). Z tohoto popisu vidíme, že tehdy měl Sorat na jedné vše zahrnující úrovni dosáhnout toho, oč dnes usilují jiným způsobem zmíněná bratrstva zla na Západě. Když se Sorat v 7. století pokoušel znemožnit celou další budoucí světovou evoluci (Jupiter, Venuši a Vulkán), tak stejně i dnes jde západním bratrstvům o totéž: znemožnit lidstvu, aby postoupilo ve vývoji k těm kulturním epochám, které jsou určeny k tomu, že mají jakoby prorocky připravit nadcházející vývoj - šestá kulturní epocha vývoj na Jupiteru, sedmá na Venuši a velká šestá perioda na Vulkánu.

B Přitom má v obou případech, v nichž se jedná o budoucnost celé kosmické evoluce, velký význam zejména přechod od páté kulturní epochy k šesté. Protože v této době se uskuteční nejdůležitější změny v lidském vývoji na Zemi, na něž už dnes musí lidstvo připravit duchovní věda. (Viz GA 159/160, 15. 6. 1915.)

V sedmém století nemohl Sorat dosáhnout svého cíle díky impulsům, které ještě působily do vývoje Země z mystéria Golgoty. Dnes se o to pokouší znovu a chce to dokázat pomocí zmíněných bratrstev. Podaří se mu to ale jen tehdy, když se mu podaří, aby lidstvo nevnímalo éterického Krista.

Tím jsme se dotkli tajemství, které se zdá zpočátku rozporuplné. Neboť v citované přednášce o impulsu z Gondišapuru označuje Rudolf Steiner Sorata jako „bytost ahrimanské podstaty“ (tamtéž). V cyklu o Apokalypse z roku 1908 ho naopak označuje jako slunečního démona a velkého kosmického protivníka samotného Krista, který svou podstatou - jako ahrimanské bytosti - nepatří k zemské evoluci, ale vkrádá se do ní z věčnosti jako skutečný Antikrist. Tento rozpor se ale rozplyne, když si uvědomíme, že Sorat, právě proto že přichází do zemského vývoje z vnějšku, toho může zpočátku dosáhnout jen prostřednictvím jiných bytostí, jež k ní patří a mohou v ní působit. Tak zprostředkovaně projevoval svou moc v 7. století pomocí vůdčí ahrimanské bytosti, která stála v pozadí inspirace vedoucích osobností v Gondišapuru, a dokonce - kdyby se tento pokus zdařil - „se měla sama zjevit, i když nikoli na fyzické úrovni“ (tamtéž). Tak šlo tehdy o jakýsi druh éterického zjevení této Soratovi sloužící a v zemském vývoji ho zastupující „ryze ahrimanské“ bytosti.

Právě tuto bytost nacházíme v naší době díky činnosti západních bratrstev na místě éterického Krista v duchovním světě hraničícím se Zemí, aby bránila lidem v setkání s éterickým Kristem. Jedná se o bytost, která jako Soratův vyslanec „může sestoupit až k éterické podobě a má nahradit podle těchto bratrstev Krista, aby zůstal v duchovním světě bez povšimnutí“ (GA 178, 18. 11. 1917).

Spojme-li to, co tu bylo řečeno, s tím, co víme jen díky Rudolfu Steinerovi, že byl totiž bolševický převrat v Rusku na podzim v roce 1917 inscenován a bolševiky proveden jako „socialistický experiment“ právě těmito západními bratrstvy, pak pochopíme ještě lépe, co měl Rudolf Steiner na mysli, když mluvil o těchto bratrstvech jako o „Soratových lidech“. Tito „Sorato- vi lidé budou rozeznatelní i vnějškově, nejen že se budou nejhroznějším způsobem všemu vysmívat, ale budou proti všemu duchovnímu bojovat a usilovat o zničení. Můžeme to například prožít v tom, co se v koncentrované podobě projevuje v nejnvtřnějších jádru dnešního

bolševismu a co má přejít do celého vývoje lidstva“ (GA 346, 12. 9. 1924). 103

Z toho vyplývá, že to, co připravovaly západní lóže ze Soratovy inspirace (prostřednictvím zmíněné ahrimanské bytosti), našlo své uplatnění v té zemi, která je vedením světa pověřena tím, aby jednou položila základy pro šestou kulturní epochu, a tím i pro celý další vývoj na Zemi. Neboť jako „Kristův národ“ je ruský lid (v širším smyslu celé slovanské obyvatelstvo Evropy) nejen povolán založit šestou epochu, ale nést v sobě, a to zcela zvláštním způsobem, také síly k novému jasnozření a vnímání éterického Krista. Právě to má být ale „exportem“ bolševismu ze Západu zcela vymýceno. Zda se dnes, po pádu bolševismu, popřípadě po sedmdesáti letech bolševického teroru, podařilo zničit jemné nadmyslové schopnosti v duších ruských lidí, zde musíme nechat otevřené. Neboť s konečnou platností bude možno na tuto otázku odpovědět až v budoucnosti. Rozhodnutí lidstva, kterým směrem se chce ubírat v souvislosti s éterickým návratem Krista, ale musí být učiněno už v páté kulturní epoše ze svobodného Já. Proto mluví Rudolf Steiner opakovaně o tom, že tato epocha je dobou velkých rozhodnutí a má význam, obrovský význam pro celý zemský vývoj.

Zcela jiným způsobem, ale ne tak vehementně, působí proti éterickému zjevení Krista východní, především indicko-tibetská bratrstva levé ruky. I když nepracují ve své spirituální podstatě s dušemi zemřelých (neboť východní inkarnace nedává lidem dostatečné síly k tomu, aby si udrželi vědomí Já po smrti stejně silné, jak je to možné u západního člověka), ale se zcela jinými, avšak nikoli méně problematickými okultními silami. Jak víme z anthroposofie, odděluje se během prvních tří dnů po smrti člověka éterické tělo od astrálního těla a od Já. Pak se toto éterické tělo za normálních okolností dostává do světového éteru a rozpouští se v něm. Tato východní bratrstva ale používají určité okultní metody, aby éterickým tělům lidí, kteří patří během života k některé takové lóži nebo bratrstvu, zabránila delší dobu, aby se ve světovém éteru rozpustila. A tak se mohou v duchovním světě hraničícím se Zemí tato uměle udržovaná éterická těla zemřelých zjevovat jako zvláštní druh démonů, kteří zůstávají ve spojení s takovými lóžemi. Neboť „západní lóže okultně spojují své mrtvé přímo s materií, východní lóže levé ruky pracují s démonickými duchy, tedy s duchy, kteří nepatří k pozemskému vývoji, ale kteří se vplíží do vývoje Země tak, že použijí pro své působení lidmi odložená éterická těla“ (GA 178, 18. 11. 1917). Démoni, kteří „nepatří k pozemskému vývoji“, to jsou zejména ti démoni, kteří podléhají v duchovním světě přímo Soratovi.

Těmito okultními manipulacemi se pokoušejí východní bratrstva zabránit především tomu, aby „lidstvo přijalo mystérium Golgoty s jeho impulsy pro vývoj. To ... nechťejí“ (tamtéž). Tak zkoušejí působit všemi myslitelnými prostředky proti éterickému zjevení Krista, aby „Kristus jako individualita, jež má jít po Zemi [v éterickém těle], zůstal bez povšimnutí“ (tamtéž). A jak toho mohou dosáhnout se Soratovými démony usídlenými v éterických tělech zemřelých? Rudolf Steiner na tuto otázku odpovídá příkladem, který vychází ze zcela jiné situace. Na Zemi existují národy, které mají jako přirozenou vlastnost éterická těla lidí utvářena tak silně národnostně, že potřebují po smrti mnohem delší dobu k tomu, aby se rozpustila, než éterická těla jiných národů. Taková éterická těla - zejména když jejich držitelé neměli ve svém posledním pozemském životě žádný sklon k duchovnímu světu - mohou být použita odpůrci mocnostmi, aby v naší době spolupůsobila proti imaginacím éterického Krista, takže vzniká nebezpečí, že „se zjeví Kristus ve falešné postavě, ve falešné imaginaci“ (GA 158, 9- 11. 1914). A když se tato tendence objeví už u obvyklých, i když mírně zatuhlých éterických těl zemřelých, pak se rozroste do obrovských rozměrů, když se takového lidského éterického těla machinacemi zmíněných bratrstev zmocní Soratovi sloužící démon, který se v tomto éterickém těle uhnízdí. Tak použijí tato nerozpuštěná éterická těla zemřelých Soratovi démoni v duchovním světě jako mocný prostředek k tomu, aby působila ve zmíněném smyslu proti čistému obrazu, v němž se musí éterický Kristus zjevit. Právě toto tajemství je východním bratrstvům známo. Proto se pokoušejí takovými éterickými těly, osídlenými Soratovými démony, vzdálit imaginaci éterického Krista tak daleko, aby k ní lidé neobrátili svou pozornost, popřípadě aby ji zaměřili na něco zcela jiného. Aby tento vztah ke Kristu ještě více zmátli, rozšiřují tyto lóže v oblastech Asie jakýsi druh „uctívání“ démonů a jejich odpovídající podporu, která má nahradit opravdové vnímání éterického Krista. Mluví se přitom o předcích, ale ve skutečnosti se tím myslí démoni působící v éterických tělech zemřelých. Rudolf Steiner to popisuje takto: „Předek je jednoduše ten, kdo odložil své éterické tělo, v němž se různými machinacemi lóže usídlili démoni. To pak vede k uctívání předků. Ale tyto předkové, kteří jsou uctíváni, jsou ve skutečnosti nějaké démonické bytosti, které se usadily v éterických tělech takto postižených předků“ (GA 178, 18. 11. 1917). Tímto způsobem dnes působí východní lóže proti Kristovu éterickému návratu: „Chtějí tím tedy dosáhnout toho, aby pro východního člověka, a *snad pro celé lidstvo*, jak o to usilují, Kristus jako [éterická] individualita, jež má jít po Zemi, zůstal bez povšimnutí“ (tamtéž). A pak ještě k tomu Rudolf Steiner dodává: „Tak bude probíhat jaksi ze dvou stran [ze západních a východních lóží] během 20. století boj proti dnes přicházejícímu Kristovu impulsu z éterického světa“ (tamtéž).

Vedle bolševismu, který se vynořil v celé své síle, se svou vše ničící mocí v ruské revoluci roku 1917, na niž navazoval masový teror a kterou Rudolf Steiner charakterizoval jako následek působení Soratových démonů v lidech, přišel ještě v tomtéž století druhý mocný Soratův útok, tentokrát ve střední Evropě, v podobě uchopení moci Adolfem Hitlerem v roce 1933. Je dnes velmi dojímavé číst slova, jimiž poukázal Rudolf Steiner v září 1924 v cyklu o Apokalypse pro kněze Obce křesťanů jakoby prorocky na celou okultní dimenzi této události v dějinách Německa a na celé dění v souvislosti s éterickým návratem Krista: „Dříve než může lidstvo správným způsobem přijmout éterického Krista, musí se nejprve připravit na setkání se zvířetem, které vystoupí v roce 1933“ (GA 346, 20. 9.1924).

Dalších dvanáct let pak probíhal tento boj se zvířetem z propasti, se samotným démonem Soratem, nejen v Německu, ale téměř ve všech zemích Evropy, a to způsobem, který není ve své hrůze a krutosti srovnatelný s žádnou jinou událostí v lidských dějinách. Otázka, která ale nejprve zůstala nezodpovězena, do jisté míry odsunula proces zjevení Krista v éterickém světě, a zůstala tu dodnes. Důležitost této otázky se posílila ještě následujícími událostmi.

Každému, kdo zná sdělení Rudolfa Steinera o návratu Krista, je ihned nápadné, že pro počátek tohoto procesu dává vždy znovu časové údaje od roku 1930 do roku 1945, 108 které přesně odpovídají době děsuplné- ho panování národního socialismu. Jde přitom o to největší myslitelné úsilí potlačit příchod éterického Krista k lidstvu. A toto úsilí vzniklo především v zemi, v níž se krátce předtím, jako kulminace a největší rozkvět jejího po staletí trávajícího kulturního vývoje, objevila anthroposofie jakožto nový jazyk, kterým může současný člověk klást své nejdůležitější otázky přímo éterickému Kristu.

Tak můžeme naprosto a bez výhrad přijmout závěr, k němuž došel anthroposofický historik Karl Heyer (1888 - 1964) poté, co se celý život zabýval historicko-esoterickými základy národního socialismu, že totiž národně socialistické hnutí nebylo ničím jiným než „anti-anthroposofickým hnutím“.

Z toho vyplývá, že v tomto vztahu je osud Němců a Rusů ve 20. století srovnatelný. Oba národy byly na základě svých přirozených předpokladů povolány k tomu, aby hrály důležitou roli v červánkách éterického návratu Krista. Němci měli za úkol přinést lidstvu prostřednictvím jim darované anthroposofie poselství o éterickém Kristu jakožto nejdůležitější duchovní události naší doby a Rusové, které Rudolf Steiner označil jako „Kristův národ“, měli prokázat zvláštní citlivost a připravenost pro přijetí tohoto zvěstování. Neboť Kristův éterický návrat, který začal ve 20. století a bude trvat tři tisíce let, má dosáhnout své kulminace právě v první polovině šesté kulturní epochy, jež musí být založena Slovany, a proniknout jakožto centrální duchovní impuls celý kulturní vývoj.

Ale jak jsme už řekli, nemůže žádná moc na světě (a to ani Sorat) zastavit Kristův éterický návrat. Může mu ale klást do cesty překážky, jež mohou způsobit odvedení lidstva od této události - ve 20. století to bylo především vstoupení bolševismu a národního socialismu na scénu světových dějin. A přece tím onen velký boj o zjevení éterického Krista ještě v žádném případě neskončil a odpůrci moci nebyly zdaleka poraženi. Boj pokračuje dál a anthroposofové, kteří dnes o této události mají velké vědomosti, dostávají tak nej důležitější úkol v souvislosti s jeho možným pokračováním během příštích tří tisíc let. A tento úkol spočívá v tom, aby vnitřní následky Soratova útoku na střední a východní Evropu ve 20. století nemohly být už nikdy zpochybněny.

V kontextu této kapitoly je třeba zdůraznit význam jakési spolupráce obou výše popsaných tajných bratrstev Západu a Východu. Mezitím je už všeobecně známo, že rostoucí národní socialismus a pozdější Hitlerův režim získávaly pomoc ze Západu. Jsou také dobře známy horlivé snahy nacistů dostat se na Himaláj k tam působícím tajným moudrostem Východu. Na tomto pozadí jsou také pochopitelné stále se objevující pozitivní vztahy Hitlera a jeho režimu k zemím Východu. Koneckonců šlo vždy jen o to, aby se neustále se rozpínající moc národních socialistů (o což usilovali ve světové válce) zaměřila na vymýcení křesťanství a všude na světě ho nahradila novopohanskými kultury árijského původu, v jejichž centru měl být jakýsi druh kultu předků, jak je praktikován východními bratrstvy levé ruky.

Tímto způsobem a neméně radikálně bylo nahlíženo na křesťanství bolševickými vůdci. Především měli zničit všechny duševní základy pro další působení „Kristova národa“ ve východní Evropě tím, že chtěli vytvořit „nového člověka“ ve smyslu bolševické ideologie. Tento ze Západu importovaný model „socialistického experimentu“ byl v Rusku spojen s ještě stále silným asijským dědictvím a měl být rozšířen do celého světa jako jednorázově působící potenciál k zničení kultury. Historicky se ukazuje vztah bolševické vlády k východním bratrstvům ve známém Mahátmově dopise, který přinesli Nikolaj a Helena Roerichovi na konci dvacátých let „z výšin Himaláje“ tehdy už Stalinem vedené vládě. V tomto psaní východní Mahátma plně schvaluje a podporuje bolševický režim v Rusku bez jakékoli výhrady.

Všechny tyto skutečnosti ukazují na to, že úsilí západních a východních bratrstev levé ruky působí stejným směrem jako Soratovi démoni a Sorat sám. Působí společně proti zjevení Krista v éterickém světě, jak to lze ve 20. století vyčíst z hrůzovlády bolševismu a národního socialismu.

Ze zcela zvláštního důvodu mohl Rudolf Steiner během své desetileté činnosti v Theosofické společnosti (1902 - 1912) sledovat z bezprostřední blízkosti působení a okultní metody východních lóží levé stezky. Navíc musel ze svého nekompromisně zastupovaného impulsu křesťansko-rosikruciánského okultismu vést v této souvislosti velmi tvrdé spory, aby obhájil přicházející zjevení Krista v éterickém světě.

Z tohoto důvodu je důležité, abychom se tématu věnovali dále poněkud podrobněji. V této kapitole jsme se zmínili, jak se zatuhnutá lidská éterická těla po smrti těžko rozpouštějí, a tak mohou být použita proti éterickému návratu Krista. A v takovém případě musí Michael s lidskými dušemi, které k němu patří, bojovat proti deformaci zjevení éterického Krista. (Viz o tom v GA 158,9. 11-1914.) Ale ještě těžší boj musí podstoupit proti éterickým tělům, která obsadili Soratovi démoni, s nimiž pracují východní lóže, a kteří usilují podobným způsobem, ale mnohem intenzivněji, o to, aby se postavili proti éterickému návratu Krista. Mezi oběma druhy éterických těl je zásadní rozdíl. Zatuhnutá éterická těla, která vznikla normální cestou vývoje, působí jen proti Kristově imaginaci - jež ale může být korigována dobrými duchy -, ale Soratovými démony obsazená éterická těla mají takovou moc, že mohou tuto imaginaci dál ničit, takže člověk na Zemi si jí většinou vůbec nepovšimne. Právě z tohoto zde zmíněného hlediska je třeba pohlížet na vlnu indicko-tibetského okultismu šířící se dnes po celém světě. I když ne zcela za všemi, ale za mnohými těmito tendencemi stojí úsilí zmíněných východních lóží levé ruky, zejména i proto, že lidé, kteří stojí v čele tohoto východního okultismu, zpočátku vlastně ani nemají vůbec žádné tušení o jejich tajných cílech.

Že se přitom jedná o velice vážné věci, které se pokoušejí definitivně znetvořit působení Kristova impulsu v lidstvu, vyplývá i z následujících slov Rudolfa Steinera: „Neboť východní zasvěcení musejí rozhodně nechat *Kristův princip* jako centrální *kosmický* faktor evoluce bez povšimnutí. ... Nadějí na svůj úspěch v evoluci mohou mít jen tehdy, když vymytí Kristův impuls ze západní kultury. To by ale bylo identické se zničením vlastního *smyslu Země*, který spočívá v poznání a realizaci úmyslu *živoucího Krista*“ (GA 262, rukopis z Barru, část III; kurzíva Rudolf Steiner).

Ale Michael s lidskými dušemi, které k němu patří, dnes bojuje také proti takovým éterickým tělům, která byla obsazena Soratovými démony při manipulacích východních lóží. A v tomto boji stojí na jeho straně také v první kapitole zmíněná entelechie Adamovy sesterské duše a archanděl Vidar. Především on hraje v tomto boji rozhodující roli, neboť je povolán k tomu, aby působil v naší době proti každému takovému atavistickému jasnozření, v němž imaginace Kristova návratu jen nahrazuje jeho zjevení.

Další nebezpečí, které ale Rudolf Steiner jen naznačuje, má svůj původ v takových a podobných manipulacích východních lóží. Působí nejen proti éterickému návratu Krista, ale stejně pilně i proti následkům toho, co vstoupilo do lidstva na rozhraní věků při mystériu Golgoty. Svou prastarou spiritualitou bojují tato východní bratrstva levé ruky především proti Kristovu impulsu. Dělalí všechno pro to, aby „odvedli zájem lidí od Krista, tato východní bratrstva, zejména ta indická, nechtějí, aby se křesťanství rozrůstalo. Nechtějí připustit, aby vzrůstal zájem o skutečného Krista, který prošel mystériem Golgoty, který žil v jediné inkarnaci po tři roky zde na Zemi a pak už nemohl přijít na Zemi v žádné další inkarnaci“ (tamtéž).

Tato slova Rudolfa Steinera jasně ukazují, že východní bratrstva nechtějí akceptovat jedinečnost Kristovy inkarnace, a tím i centrální význam mystéria Golgoty pro celý pozemský vývoj. A právě to je vede k víře, že Kristus, jako jeden z mnoha z historie známých bodhisattvů, se vždy znovu - a to i po rozhraní věků - objeví na Zemi ve fyzickém těle. Z tohoto přesvědčení se připravuje na východní straně druhý silný prostředek k boji, který je namířen současně proti mystériu Golgoty a proti zjevení éterického Krista. Neboť východní bratrstva vědí: pokud se Kristus po rozhraní věků ještě jednou objeví na Zemi ve fyzickém těle, pak tím sám zničí svůj čin na Golgotě. To je dnes nejučinnější prostředek, kterým se dnes bojuje proti mystériu Golgoty a lidé se odvádí od zjevení Krista v éterickém světě tím, že se po celém světě zvěstuje jeho nový příchod ve fyzickém těle. V dějinách Theosofické společnosti se objevuje tento názor východních bratrstev levé ruky už velmi brzy po jejím založení. Především v roce 1915, během první světové války, na to Rudolf Steiner poukázal v řadě přednášek. Že si v tomto směru nedělal žádné iluze, ukazují výše v této kapitole citovaná slova z rukopisu z Barru, která napsal už v roce 1907.

Tak shrnuje Rudolf Steiner okultní působení zakladatelky Theosofické společnosti H. P. Blavacké následujícím způsobem: Když původní východní zasvěcenci, kteří ji inspirovali a vedli jako prvního člověka, ustoupili do pozadí, nastoupili na jejich místo Pseudo-Mahatmové, kteří byli buď ve vztahu k popsáným bratrstvům levé ruky, nebo, což je ještě pravděpodobnější, byli sami jejich členy. Tímto neblahým vli

vem byla duše Heleny Blavacké svými novými vůdci na okultní cestě preparována tak, že se z ní postupně stala osoba skutečně nenávidící Krista. To se ale mohlo stát jen tak, že byla duchovně utvrzována v tom, že nikoli Jahve, ale sám Lucifer je největším dobrodincem lidstva. Rudolf Steiner o tom říká: „Aby nyní mohla vytvořit něco, co by překonalo zmínku pana Sinneta, přistoupila [Blavacká] na návrh ji inspirujících indických okultistů. Těm nešlo o nic jiného, protože byli stoupenci levé stezky, než o jejich zvláštní zájmy v Indii. Plánovali založit po celé Zemi takový systém moudrosti, ze kterého by byl vyloučen Kristus a také Jahve, Jehova. Do této teorie muselo být tajemně ukryto něco, co potom mělo postupně eliminovat Krista a Jehovu. To mělo [podle východních okultistů levé ruky] rozhodnout o následujícím. Říkali [Blavacké a jejím stoupencům]: Pohleďte na Lucifera. - O Ahrimanovi se zde nemluví, znali ho tak málo, že používali jedno jméno *pro obě* bytosti. - Tento Lucifer [a také Ahriman] je vlastně velkým dobrodincem lidstva. Přináší lidem vše, co mají lidé díky své hlavě: vědění, umění, zkrátka všechen pokrok. To je pravý duch světla, to je ten, kterého se musíte držet. A Jahve, co ten vlastně udělal? Vylil na lidi smyslnou dědičnost! Je to měsíční bůh, který přináší impulsy Měsíce ... Celá „Tajná nauka“ [Heleny Blavacké] je zaměřena tak, že to objasňuje, a je to v ní zřetelně řečeno. Proto musela být H. P. Blavacká z okultních důvodů vychována jako člověk nenávidějící Krista“ (GA 254, 18. 10. 1915).

Po vnější stránce ale měla Blavacká působit jako nositel křesťanství - neboť se uvažovalo, že se její nauka rozšíří především po západním světě -, a tak musela nějak začlenit také zakladatele svého okultního systému, jejichž prostřednictvím stále víc přicházela inspirace od východních bratrstev levé ruky. To se uskutečnilo tak, že nahradila Krista Ježíše člověkem, který žil asi o jedno století dřív - rovněž v Palestině a sice Ježíšem ben Pandirou, jenž byl jako jeden z bodhisattvů přijat do kruhu theosoňckých mistrů. Co Blavacká sama jen naznačila, zcela dokončila její nástupkyně Annie Besantová. Ale tato základní chyba celé theoso- fické nauky - záměna Ježíše z Nazaretu za Ježíše ben Pandiru - se obrátila proti Blavacké, popřípadě proti jejím okultním inspirátorům.

A tak byla jen otázka času, kdy A. Besantová prohlásila, ovlivněná stejnou inspirací, za níž stálo bratrstvo levé ruky, Krista za opakovaně se inkarnujícího bodhisattvu a následně za přicházejícího učitele světa. Díky jejímu spolupracovníkovi C. W. Leadbeaterovi měl být brzy nato objeven odpovídající lidský nositel pro tohoto učitele světa, inkarnovaného Maitreyu-Krista. Po nezdařeném pokusu s holandským chlapcem Hubertem van Hook se v roce 1909 konečně objevil indický chlapec Krišnamurti.

V tomto případě je neobyčejně významný rok, v němž se uskutečnil tento nesmysl s Krišnamurtim jako učitelem světa a inkarnovaným „Kristem“. Leadbeater, který celý podvod inscenoval, pravděpodobně věděl - navzdory svému zasvěcení - o tajemství roku 1909 mnohem méně než východní okultisté levé ruky, kteří ho inspirovali. Neboť jeden *křesťanský* zasvěcenec - v tomto případě Rudolf Steiner - mohl, jak jsme se už v této knize zmínili, právě v roce 1909 poprvé v astrální sféře Země vnímat éterického Krista. Tak souvisí jeho éterické zjevení s pokusem učinit ho pro lidi nepostřehnutelným tak, že pozornost měla být upřena na falešného Krista jako světového učitele, dosazeného Theosofickou společností.

Z dalších událostí víme, že principiální pozice Rudolfa Steinera proti tomuto okultnímu podvodu vedla jeho i všechny jeho přátele v roce 1912 k odchodu z Theosofické společnosti, následkem čehož pak mohla být už o Vánocích 1912 v Kolíně založena Anthroposofická společnost nezávislá na Theosofické společnosti. To celé lze shrnout následujícími slovy Rudolfa Steinera, která bychom měli vztáhnout nejen na tehdejší dobu, ale na celých tři tisíce let éterického návratu Krista: „V této době se budou objevovat falešní Kristové, zatímco by lidstvo mělo vidět opravdového Krista. Anthroposofové jsou ale povoláni k tomu, aby dokázali rozlišovat mezi duchovním a materiálním a být dobře vyzbrojeni proti všem tvrzením, která budou vždy přicházet, že Kristus by měl přijít ve fyzickém těle. Anthroposofové jsou povoláni k tomu, aby chápali, že by to byl materialismus, nejhorší pokušení, které by mohlo přijít při nejdůležitější události lidského vývoje, při události, kterou nazýváme Kristův návrat (GA 118, 30. 1. 1910).

Poukazuje na to sám Kristus i v takzvané malé apokalypse na Olivetské hoře, která se týká právě naší doby: „A řekne-li vám někdo v té době: Hle, zde je Kristus! Hle, tam je! nevěřte mu. Neboť povstanou falešní Kristové a falešní proroci, budou činit znamení a zázraky, aby svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné“ (Mk 13,21 - 22).125

Jak vážné je toto střetnutí s mocnostmi působícími proti éterickému návratu Krista, vyplývá především ze dvou dalších vyjádření Rudolfa Steinera, která by měla být přijata dnešními lidmi se vši svou naléhavostí. Ve východní terminologii použité označení Šamballa znamená v kontextu citované přednášky duchovní sféru, ve které dnes působí éterický Kristus a kam by chtěl přivést lidi s vývojem nových jasnozřivých schopností. Je to velký okamžik na důležitém rozcestí: jít buď dolů, nebo nahoru. Buď k něčemu, co jako světová kamaloka leží ještě níž než kalijuga, nebo k tomu, co lidem umožní vstoupit do oné

oblasti, kterou v pravdě označujeme jako Šamballa“ (GA 116, 9. 3. 1910). Když si uvědomíme, že člověk je následkem svých špatných činů v uplynulém pozemském životě vydán v době kamalo- ky zejména do moci démonů, pak si můžeme udělat představu, co je vlastně míněno těmito slovy o světové kamaloce, která by se měla konat už na Zemi. V Janově Apokalypse je tento stav prorocky popsán slovy: „A v ty dny budou lidé hledat smrt a nebudou ji moci nalézt, budou si přát zemřít, ale smrt se jim vyhne“ (Zj 9,6). Éterický návrat Kristův je pak lidem podán tak děsivě, že budou volat „k horám a skalám: padněte na nás a skryjte nás před tvářmi toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým“ (Zj 6,16). Také Rudolf Steiner poukazuje na to, že když lidé nebudou moci vnímat Krista v jeho éterickém zjevení a jako Pána karmy, kteří odmítnou přípravu duchovní vědou, na ty pak bude působit éterické zjevení jako hrozný trest. „Neboť člověk, který to bude vnímat nepřipraven, i když budou jeho [jasnozřivé] síly probuzeny, nebude schopen porozumět [zjevení Krista v éterickém světě]. Pak se mu bude jevit Pán karmy jako hrozný trest“ (GA 131,14. 10.1911).

A druhé vyjádření Rudolfa Steinera poukazuje na další následky takového nepřijetí éterického Krista lidmi, tentokrát ve větší časové perspektivě: „Smíme tedy mluvit o návratu Krista a o tom, že se pozvedáme ke Kristu do duchovního světa tím, že se učíme vnímat éterický svět ... Neboť jinak by lidstvo muselo čekat hodně dlouho, než by mohlo dostat znovu takovou příležitost. Muselo by čekat dlouhou dobu: až do nového vtělení Země“ (GA 118, 25. 1. 1910).¹²⁶ Potom ale Rudolf Steiner upřesňuje tuto hroznou perspektivu, kdy by lidstvo muselo čekat na vědomou spolupráci s Kristem až na budoucí Jupiter, a představuje druhou možnost tohoto negativního scénáře, která je spojena s tím, že bez vnímání éterického Krista se lidstvo definitivně ponoří do materialismu, to znamená „ještě níž než kalijuga“, aby pak muselo být konfrontováno s obrovskou katastrofou, která postihne celou Zemi. - Jestliže se to nepodaří, pak Země propadne materialismu a lidstvo bude muset začít znovu - po velké katastrofě - buď na samotné Zemi, nebo na příští planetě [Jupiter]“ (GA 118, 27. 2. 1910). A po těchto slovech ukončuje Rudolf Steiner svou přednášku velkým zvoláním: „Země potřebuje anthroposofii! Kdo to uzná, je anthroposof.“ Také dnes zůstává anthroposofie jediným duchovním proudem, který zpřístupňuje lidem tyto pravdy a ukazuje jim cestu, jak se mohou vyhnout této hrozně budoucnosti.

Souhrnně tedy můžeme říci, že oba popsané směry levé ruky, ať už působí ze Západu nebo z Východu, mají společný cíl: zabránit Kristově éterickému návratu všemi dostupnými prostředky. Východní okultisté se pokoušejí dosáhnout svého cíle tím, že se objevuje fyzický učitel světa, ze kterého bude jednou skutečný Antikrist. Západní okultisté naproti tomu používají ke stejnému cíli ahrimansko-soratskou bytost, která zůstává v duchovním světě hraničícím se Zemí. Oba tyto záměry se ale shodují s Ahrimanovou inkarnací na počátku třetího křesťanského tisíciletí. Ahriman se sice bude podle údajů Rudolfa Steinera inkarnovat v severní Americe a jistě se mu dostane nejvyšší možné podpory západních bratrstev, ale současně bude v sobě ztělesňovat onen „ideál“, o který usilují ve svých kruzích také východní okultisté levé ruky. Jinými slovy: přicházející Ahriman bude definitivně navzájem spojovat východní a západní bratrstva v jejich boji proti éterickému Kristu, a tak bude lidstvo na Východě i na Západě vystaveno nejtěžší zkoušce ve svém vztahu k éterický působícímu, opravdovému Kristu.

Je třeba si také uvědomit, že Ahriman zůstane během své inkarnace ve stálém duchovním spojení s onou ahrimansko-soratskou bytostí, která působí nadsmyslově v západních lóžích. Té se bude všemožně přímo dovolávat jako jeho inspirujícího „Krista“. A duchovně bude obklopen a posílen éterickými těly zemřelých a v nich působících Soratových démonů z východních lóží. I když inkarnovaný Ahriman nebude zcela ve smyslu Vladimíra Solovjeva vystupovat jako dobrodinec uvádějící v úžas celý svět,¹³⁰ bude jeho magický vliv na lidstvo a celou současnou civilizaci mimořádně veliký. Neboť často může dosáhnout mnohem víc působením ve skrytu než všemi vnějškově viditelnými skutky.

Z různých symptomů, o kterých říká Rudolf Steiner, že patří k působení inkarnovaného Ahrimana, zde musíme poukázat především na jeden. Bude zřizovat mezi jiným velké školy praktické magie a okultismu, v nichž lidé dosáhnou velmi rychle k jasnozření, aniž by o to sami museli nějak duchovně nebo morálně usilovat. Tak jako kdysi v Akademii v Gondišapuru mělo všechno vědění jakoby sestoupit na žáky shůry, a k tomu ještě ve formě, která neodpovídala tehdejšímu stupni vývoje lidstva, tak bude žákům přicházejícím do Ahrimanových škol řečeno, že mohou jednoduše zůstat takoví, jací právě jsou, že nepotřebují vůbec žádný duchovní nebo morální vývoj, aby dosáhli duchovních zkušeností, že už nepotřebují skutečný vnitřní vývoj ve smyslu knihy „Jak dosáhneme poznání vyšších světů?“, aby získali vyšší schopnosti, protože se jim zde nabízejí mnohem „pokročilejší“ metody. Následkem toho se ale takoví lidé po překročení prahu dostanou zcela do vlivu ahrimansko-soratské bytosti a její armády vytvořené z démonů usazených v éterických tělech zemřelých. Tak budou démonické bytosti, jež se budou z těchto ahrimanských škol šířit v lidstvu, působit jako duchovní epidemie.

K tomu můžeme přičíst ještě okolnost, že tyto okultně-magické Ahrimanovy aktivity budou bezpochyby plně podporovány oběma bratrstvy Západu a Východu, jež jsme popsali v této kapitole. Neboť v obou se už delší dobu pracuje s jasnozřivými silami, aby se tak vytvořila cesta éterické bytosti soratské podstaty do lidstva a s pomocí démonů působících v odložených éterických tělech zemřelých byli lidé svedeni k tomu, aby nemohli správně vnímat Kristův návrat. Tak se stávají magické školy, které bude Ahriman otevírat po celém světě, podporou obou bratrstev k dosažení jejich cílů namířených proti Kristu.

V této souvislosti poukazuje Rudolf Steiner na jednu významnou vlastnost této ahrimanské jasnozřivosti, která působí cíleně proti novému jasnozření a zážitku éterického Krista. Aby nahradila právě zážitek éterického Krista, zatemnila ho a definitivně vytlačila, budou absolventi těchto ahrimanských škol vnímat v duchovním světě nikoli éterického Krista, ale ahrimansko-soratskou bytost, a dalším následkem tohoto ahrimanského školení pro lidi bude odstranění jakékoli schopnosti jasnozření vedoucí ke Kristu.

Když se stane nové, křesťanské jasnozření tím, že všichni lidé, kteří ho získají, dříve nebo později uvidí totéž, tedy Krista v éterickém světě, a tak vstoupí na cestu, aby vytvořili velké bratrstvo lidí bez všech dnes ještě existujících rozdílností národů, světových názorů a náboženství, takřka celosvětové lidské tělo Kristovo, budou lidé v ahrimanských školách vstupovat do duchovního světa, ale tak, že každý tam užijí něco docela jiného. Tímto rozbitím lidstva, které umožní získat nad nimi sotva představitelnou moc, protože to bude moc přicházející z nadsmyslového světa, se vytvoří duchovní podmínky pro pozdější válku všech proti všem mezi lidmi. Neboť každý člověk pak bude sváděn jiným démonem a přiveden k duchovním zkušenostem, které budou navzájem v rozporu. Tím bude každý člověk sám pro sebe a v sobě tak duševně a duchovně uzavřen, dokonce uvězněn, že bude nutné, aby hledal pomoc pro své narůstající problémy u inkarnovaného Ahrimana jako velkého dobrodince lidstva, pokud se neobráti vlastním morálním úsilím ke Kristu. Ahriman ale takové lidi povede v duchovním světě jako své už jasnozřivé žáky k ahrimansko-soratské bytosti, s níž je spojen, a tak bude nekonečně stoupat moc tohoto démona nad dušemi lidí. To bude další aspekt toho, co mínil Rudolf Steiner světovou kamalokou vznikající už na Zemi.

Měla by zde být znovu uvedena slova Rudolfa Steinera týkající se některých aspektů této události nejbližší budoucnosti. Říká: „Ahriman bude [při své inkarnaci] lidem přinášet grandiózním způsobem všechno to, co až dosud mohlo být dosažitelné jen s velkou námahou a úsilím [při oprávněné cestě školení], aby člověk získal jasnozřivé vědění, jak je to tu [v anthroposofii] zmíněno. Pomyslete si, jak velice pohodlné by to bylo! Lidé už by nepotřebovali dělat vůbec nic. Mohli by dál žít materialisticky,... a nemuseli by se už starat o nic duchovního“ (GA 191, 15. 11. 1919). A jak toho chce Ahriman konkrétně dosáhnout, to popisuje Rudolf Steiner takto: „Když se Ahriman inkarnuje v západním světě ve správném okamžiku, mohl by založit velkou mysterijní školu, v této mysterijní škole by se lidé učili grandiózním magickým uměním a lidstvu by se snadno dostalo všeho toho, co by jinak získalo jen s námahou. ... Neboť by mohl grandiózním způsobem dát velkému počtu lidí jasnozření prostřednictvím magie“ (tamtéž). Ale v této situaci by bylo „tou nejhorší radou, která kdy mohla být lidem dána, kdyby jim někdo řekl: Jen zůstaňte takoví, jací jste! Ahriman vás všechny učiní jasnozřivými, budete-li to chtít. A vy to budete chtít, protože Ahriman bude mít obrovskou moc!“ (tamtéž).

Ale následkem takového jasnozření, které by jako vlna zaplavilo svět, by se lidstvu dostalo všechno jiné než pokrok v jeho vývoji. Neboť v těchto magických kouzelnických školách by spolupůsobili ahriman-ští démoni, kteří by se usadili v lidech. A to by potom vedlo k tomu, že „lidem by se dostalo jasnozření jen od něho [Ahrimana], a to takového, že jednotliví lidé by se stali strašlivě jasnozřivými, ale každý jinak: To, co by viděl jeden, by druhý ani žádný další vidět nemohl. Všechno to, co by takto přišlo do lidstva a stalo by se základem jasnozřivé moudrosti, by vedlo jen ke sporům a hádkám, protože vjemy různých lidí by se naprosto lišily. Nakonec by ale lidé byli se svými vjemy velmi spokojeni, protože by každý mohl nahlížet do duchovního světa. Následkem toho by ale bylo to, že všechno, co se nazývá pozemskou kulturou, by propadlo Ahrimanovi!“ (tamtéž).

Tím by Ahriman, jak už bylo řečeno, způsobil úplné roztržnění lidstva, jež by pak působilo jako nejpevnější hradby proti tomu, čeho musí lidstvo dosáhnout v perspektivě šesté kulturní epochy. O této šesté kulturní epoše - proti které zvláště horlivě vedou svůj boj so- ratští démoni, protože je klíčem k celému dalšímu vývoji Země - říká Rudolf Steiner: „Bude to doba, ve které budou mít lidé v ještě vyšším stupni než dnes společnou moudrost, budou takřka ponořeni do takové společné moudrosti. Tehdy se začne ukazovat něco z toho, že lidé budou pociťovat, že to, co je člověku nejvlastnější, je také současně všeobecné.... A to je největší záruka skutečného míru a pravého bratrství [mezi lidmi], protože existuje jen *jedna* pravda a tato pravda má opravdu co do činění s duchovním Sluncem“ (GA 103, 30. 5. 1908-1; kurzíva Rudolf Steiner).

Jako „duchovní Slunce“ bude mezi lidmi na Zemi pak působit éterický vnímatelný Kristus a bude proměňovat lidstvo ve velké lidské společenství, které se s přijetím míru a bratrství postupně stane jeho nadmyslovým tělem. A právě této budoucnosti chce už v naší době Ahriman úplným rozbitím lidstva prostřednictvím svých „magických umění“ zabránit. Pokud se to stane, pak přijde to, co popsal Rudolf Steiner slovy: „Ale následkem toho by bylo, že na Zemi by vznikla Ahrimanova říše, že by celá Země byla ahrimanizovaná, že by bylo do určité míry zničeno všechno to, co se až dosud vyvinulo jako lidská kultura“ (GA 191,15.11. 1919).

Především by ale falešné jasnozření svádělo lidi k tomu, aby nevníмали Krista v éterickém světě. Neboť ahrimanští démoni by jim v duchovním světě ukazovali všechno možné, jen ne to, co je pro naši dobu nejdůležitější, co může jako „duchovní Slunce“ sjednotit celé lidstvo a vysvobodit ho od všeho, co ho rozděluje.

A tak bude v té době, na jejímž začátku stojíme už dnes - protože první náznaky ahrimanského jasnozření lze už na mnoha místech vidět velice těžké se rozhodnout mezi křesťanským a ahrimanským jasnozřením, to znamená mezi křesťanskou, všechny lidi spojující moudrostí, a ahrimanskou, která chce všechny lidi vzájemně rozdělit. Při tomto rozhodování ale bude hrát velkou roli anthroposofie jako síla pro orientaci lidí. Rudolf Steiner na to poukazuje v následujících podnětných slovech: „Právě ona moudrost budoucnosti, která bude mít charakter jasnozření, tuto moudrost budoucnosti lidé musí Ahrimanovi vzít. Lze říci, že je to jen *jedna* moudrost, nikoli dvě - jen *jedna* kniha. - Jedná se jen o to, zda má tuto knihu Ahriman nebo Kristus. Kristus ji nemůže mít, nebude-li o to lidstvo bojovat. A lidstvo o to může bojovat jen tak, že si řekne, že musí v tom okamžiku, kdy se na Zemi objeví Ahriman, dojít k obsahu duchovního vědění svým vlastním úsilím“ (tamtéž; kurzíva Rudolf Steiner).

Celý tento obraz pak uzavírá odkazem na význam anthroposofie v současnosti: „Pohled'te, *to je kosmická práce duchovní vědy*. Kosmická práce duchovní vědy spočívá v tom, že se vědění budoucnosti nestane ahrimanským a nezůstane tak“ (tamtéž).

Jen skutečným duchovním poznáním zla a jeho působnosti ve světě, jak to umožňuje anthroposofie, a vědomé obrácení se současného lidstva k síle Michaela-Krista dá lidem nutnou moc a vnitřní jistotu, aby obstálo v nadcházejících pokušeních a zkouškách. Také poznání a překonání všech Ahrimanových svodů bude záviset existenčně na tom, zda lidé do sebe přijmou moderní duchovní poznání a zda pak na tomto základě budou schopni působit. K tomu ale musejí přinést svůj příspěvek anthroposofové tím, že budou lidem zvěstovat návrat éterického Krista a rozšiřovat vědění o něm. Neboť v tom spočívá skutečný úkol anthroposofie v současném světě.

Tak smíme uzavřít tuto kapitolu následujícími slovy Rudolfa Steinera, která bezprostředně poukazují na naši dobu a nejbližší budoucnost: „Musíme řídit jako chápající lidé, kteří si uvědomují znamení doby, svůj život ve smyslu těchto tří mystérií naší doby: Michaelova mystéria, Kristova mystéria a Soratova mystéria, pak budeme v oblasti, kterou nám dala naše karma, moci působit správným způsobem“ (GA 346, 12. 9. 1924).

Dodatek

Úryvek z románu F. M. Dostojevského Zločin a trest Raskolnikovova vize

„Raskolnikov strávil poslední týden půstu a velikonoční týden v lazaretu. Byl už na cestě k tomu, aby se polepšil, když si vzpomněl na svůj sen, který měl v horečce a deliriu. Během jeho nemoci se mu zdálo, že celý svět je určen k tomu, aby padl za oběť hrozná a nepředstavitelná epidemii, jaká se na Zemi ještě nikdy neobjevila a jež sem přitáhla z nitra Asie přes Evropu. Všichni jí měli podlehnout kromě několika málo vyvolených. Vyskytl se nový typ trichiny, mikroskopicky malých bytostí, které napadaly těla lidí. Ale tyto bytosti byly duchové, obdařeni rozumem a vůlí. Lidé, kteří jimi byli infikováni, ihned upadli do halucinací a zuřivosti. Ještě nikdy, nikdy předtím se lidé ve vztahu k pravdě nadrželi tak chytře a neomylně, jak to činili napadení. Nikdy se nadrželi svého názoru, své vědy, svého morálního přesvědčení a své víry tak neotřesitelně. Celé vesnice, celá města a národy se nakazily a začaly zuřit. Všichni se bouřili a nikdo nerozuměl druhému, každý věřil tomu, že on má pravdu, trápil se při pohledu na druhé, tloukl se do prsou, plakal a lomil rukama. Nevěděli, jak a u koho by se měli dovolávat práva, a nemohli se dohodnout, co je dobro a co je zlo. Nevěděli, koho mají obvinít a koho osvobodit. Lidé v obrovské zlosti jeden druhého zabíjeli. Sbíhali se do houfů, ale už při pochodu se najednou začali na sebe sápat, jejich řady se rozpadaly, bojovníci padali jeden přes druhého, bodali a sekali, kousali a požírali se navzájem. Ve městech se celé dny zvonilo na poplach, všichni se sbíhali, ale nikdo nevěděl, kdo koho volá a proč, a všichni se bouřili. Zanechali své každodenní práce, protože každý prosazoval svou vlastní ideu, svá vylepšení a nedokázali se dohodnout. Všechna pole ležela ladem. Tu a tam pobíhaly zástupy lidí, vyjadřovaly společně názory, přísahaly, že se už nikdy nerozejdou - a hned vzápětí už všichni provolávali něco jiného, co si vzali do hlavy, obviňovali se navzájem, bojovali spolu, zabíjeli se, zakládali kolem sebe na všech místech požáry, všude se šířil hlad. Všem a všem hrozila zkáza. Nákaza nepolevovala a šířila se dál kolem. Jen málo lidí na celém světě se mohlo zachránit. Jen čistí a vyvolení, kteří byli určeni k tomu, aby založili nové lidské pokolení a nový život, obnovili Zemi a očistili ji, ale nikdo tyto lidi neviděl a nikdo ani neslyšel jejich slova a jejich hlas.“